

обговорення, знайомство з інноваційними природоохоронними практиками у сфері «зеленої» економіки. А також реформувати законодавчо-нормативну базу, яка примушує дотримуватися правил державної політики сталого розвитку «зеленої» економіки, поетапно виконувати першочергові заходи які визначені у Стратегії сталого розвитку України до 2030 року, і крім цього, потрібно зробити незалежну соціальну експертизу законодавчих та інших нормативно-правових актів, які мають відношення до формування та реалізації державної політики «зеленої» економіки.

Література

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : *Офіційний вісник України*, 2020. 141 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Галушкіна Т. П., Мусіна Л. А., Потапенко В. Г. Основні засади впровадження моделі «зеленої» економіки в Україні : навч. посіб. / за наук. ред. Т. П. Галушкіної. Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 154 с. URL: <http://www.dea.edu.ua/img/source/Book/1.pdf>
3. Дима В. В. Державні механізми стимулювання розвитку «зеленої» економіки в Україні : дис. ... д-ра філософії: 281. Київ, 2021. 234 с.
4. Домбровська С. М., Коврегін В.В., Помаза-Пономаренко А.Л., Колонов О. М. Державне управління у сфері безпеки соціально-еколого-економічних систем : монографія. Харків. : НУЦЗУ, 2017. 244 с. URL: http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/2201/1/Монографія_CEE.pdf

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

¹*Бовсуновський Є.О., ¹Горобцов І.В., ²Христинченко Ю.К., ²Бондаренко О.О., ¹Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна; ²Національний екологічний центр України, м. Київ, Україна*

Наприкінці 2021 року Українське законодавство збагатилося двома потужними документами у сфері енергоефективності, а саме: Законом України про енергоефективність» та Розпорядженням КМУ № 1803-р від 29.12.2021 «Про Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року». Перший з них визначає правові, економічні та організаційні засади відносин, що виникають у сфері забезпечення енергетичної ефективності під час виробництва, транспортування, передачі, розподілу, постачання та споживання енергії. Другий спрямований на досягнення національної мети з енергоефективності - первинне та кінцеве споживання енергії в Україні у 2030 році має скоротитися на 22,3% та 17,1% відповідно.

У той же час, Постановою КМУ від 25 жовтня 2017 р. № 1106 затверджено

«План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони». У цій Постанові орієнтиром з енергоефективності виступала Директива 2012/27/ЄС.

Проте, попри значну проведену планувальну, організаційну та установчу роботу, з точки зору безпосередньої реалізації у галузі енергоефективності України й досі залишаються значні прогалини та недоліки, зокрема, у питаннях обігу інформації, а також популяризації, розповсюдження й впровадження відповідних механізмів і практик серед різних верств населення, та, власне, підвищення самої енергетичної ефективності у всіх сферах життя та функціонування країни.

Житловий сектор є найбільшим споживачем кінцевої енергії, частка споживання житлового сектору у структурі кінцевого споживання в Україні традиційно становила близько 34%. За Новим Планом у 2030 році ця частка має становити всього 26%. Отже основні енергозберігаючі заходи потрібно проводити саме у секторі житлового господарства.

Ключовим моментом плануванні та впровадженні енергоефективних заходів є доступ до даних енергоспоживання. Такі дані дозволяють визначити райони, типові будинки, що мають найбільше енергоспоживання на 1 кв.м. житлової площі або мають найбільший потенціал енергозбереження.

Враховуючи рух України у бік децентралізації, енергоефективні заходи у житловому секторі повинні виконуватися під керівництвом та за сприяння місцевих органів управління. Але місцеві органи влади не мають доступу до поточної інформації про споживання енергетичних ресурсів не тільки у межах територіальних громад, а, навіть, у межах одного населеного пункту. Отже, управління впровадженням енергоефективних заходів відбувається хаотично, «само собою».

Нормативні документи, які б регулювали доступ до даних енергоспоживання та енергоефективності в українському законодавстві відсутні. Натомість, питання доступу до будь-яких даних розглядається у законодавстві що регулює доступ до даних (інформації) в цілому. Доступ до інформації регулюється Законами України "Про доступ до публічної інформації" та "Про інформацію", а також Конвенцією про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція).

Поки прогалину у доступі до інформації про енергоспоживання у житловому секторі не подолали нові національні законодавчі документи, можливо скористатися досвідом країн Європейського Союзу, а саме досвідом запровадження Добровільних угод з енергоефективності.

Добровільні угоди з енергоефективності, які використовуються деякими країнами-членами ЄС (а також за його межами) пропонують імплементацію енергоефективності та її принципів на добровільних засадах на різних рівнях організації держави - від місцевої влади, до промисловості, до приватних суб'єктів господарювання та громадян.

На території України перші кроки з практичного впровадження Добровільних угод з енергоефективності здійснюються Національним екологічним центром України в рамках проєктів:

1. Енергоефективні міста України: спрямування на Європейський Зелений Курс. 2022 рік. Фінансується Міжнародним Фондом Відродження за кошти Європейського союзу;

2. Sustainable energy positive & zero carbon communities (SPARCS) (Сталі енергетично позитивні та безвуглецеві громади). 2019-2024 роки. Фінансується за програмою досліджень та інновацій Європейського Союзу «Горизонт 2020».

Основним ініціатором Добровільних угод з енергоефективності мають виступати місцеві органи влади. Підтримку та вирішення спірних питань з природними монополіями енергопостачання мають забезпечувати Національні регулятори: Державне агентство з енергозбереження та енергоефективності України та Мінрегіонрозвитку.

Література

1. Матеріали проєкту: Енергоефективні міста України: спрямування на Європейський Зелений Курс. URL: https://necu.org.ua/proyekty/european_green_course/.

2. Матеріали проєкту: Сталі енергетично позитивні та безвуглецеві громади. URL: <https://necu.org.ua/proyekty/sparcs/>.

ОБЛІК КІЛЬКОСТІ ОСОБЛИВО ОХОРОНЯЄМИХ ТЕРИТОРІЙ В ОЦІНЦІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Вовкодав Г.М., к.х.н., доц., Бекмуратов І., маг.,
Одеський державний екологічний університет, м.Одеса, Україна
Galinakoltykova258@gmail.com*

Однією з таких територій є ландшафтний заказник „Березівський”, розташований біля с. Федірівка Подільського району. Площа заказника - 1534 га. Заказник створено у 1980 р. Початкова площа заказника - 1503 га. Територія заказника являє собою лісовий масив на межі лісостепу і степу, з віковими дубами та єдиними в області насадженнями берези. Заказник має велике ґрунто- та водозахисне значення. Заказник багатий на флору та фауну, на його території ростуть рідкісні та зникаючі види рослин. Під назвою «Урочище Березівське» заказник існував ще до 1969 р.

Згідно з даними екологічного обстеження 2003 р заказник являє собою залишки природного дубового лісу, без природних насаджень берези. Декілька штучно насаджених дерев берези ростуть лише біля ставка. За даними